

Onderwerp

Vervangen Steekterbrug

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

U wordt verzocht een nieuw besluit te nemen over de vervanging van de Steekterbrug. Deze beweegbare brug in de N207 bij Alphen aan den Rijn is aan het einde van zijn technische levensduur en dient te worden vervangen door een nieuwe brug, die voldoet aan de technische en functionele eisen van deze tijd.

In 2017 hebben Provinciale Staten ingestemd met de realisatiefase van de vervanging van de Steekterbrug. Nadat het ontwerp verder hiervoor verder was uitgewerkt en het bestemmingsplan was vastgesteld, startte in 2019 de aanbesteding voor de vervanging. De aanbesteding heeft helaas niet tot een gunning geleid, omdat het ontwerp, ook niet na sterke versoering, niet realiseerbaar was binnen de door u gestelde financiële kaders. Dit heeft ertoe geleid dat de aanbestedingsprocedure is beëindigd. Hierover bent u in oktober 2021 per brief geïnformeerd. Uit een nadere analyse is naar voren gekomen dat het realiseren van een vaste Steekterbrug, op een doorvaarthoogte van 5,40 meter, wel kansrijk was.

Ten behoeve van het nieuw te nemen besluit is de afgelopen periode een beleidsmatige verkenning uitgevoerd over de gevolgen wanneer tot een vaste brug zou worden besloten. Ook is contact gelegd met bewoners, bedrijven, instanties en overheden over de consequenties van een vaste brug. Daarnaast is een technisch ontwerp voor een vaste brug opgesteld, op een doorvaarthoogte van 5,40 meter, met bijbehorende kostenraming, prijspeil 2022. Voor een goede vergelijking zijn tevens de kosten voor een beweegbare brug, prijspeil 2022, in kaart gebracht.

Na het herziene uitvoeringsbesluit van Provinciale Staten zal het uitvoeringsontwerp worden opgesteld en de aanbestedingsprocedure opnieuw worden opgestart.

Inhoud

De Steekterbrug is aan het einde van zijn technische levensduur en moet vervangen worden. Eerder is in een haalbaarheidsstudie vastgesteld dat de brug het beste op de huidige locatie kan worden vervangen. Uitgangspunt is een nieuwe oeververbinding, die voldoet aan de technische en functionele eisen van deze tijd. Ook wordt de brug zo aangelegd dat toekomstige aanleg van de gemeentelijke centrumring mogelijk wordt gemaakt.

Op 20 december 2017 heeft u middels besluit 6994 ingestemd tot de aanvang van de realisatiefase van het project Steekterbrug. Ter voorbereiding van de vervanging van de brug zijn de benodigde gronden verworven en is het bestemmingsplan onherroepelijk vastgesteld. Ten behoeve van de ruimtelijke kwaliteit is, in overleg met onder anderen de gemeente Alphen aan den Rijn en omwonenden, een beeldkwaliteitsplan opgesteld. In 2019 is de aanbesteding gestart voor de vervanging van de bestaande brug. Tijdens het aanbestedingsproces voor een nieuwe beweegbare Steekterbrug is geconstateerd dat het werk niet realiseerbaar is binnen de door u gestelde financiële kaders. Hier bent u reeds per brief d.d. 26 oktober 2021 met kenmerk PZH-2021-787373118 over geïnformeerd. In deze brief hebben wij u ook geïnformeerd naar mogelijke alternatieve oplossingsrichtingen en dat in het realiseren van een vaste Steekterbrug, op een doorvaarthoogte van 5,40 meter, de meest kansrijke oplossingsrichting lijkt te liggen.

De afgelopen periode is de Steekterbrug als vaste brug op 5,40 meter als alternatieve oplossingsrichting verder uitgewerkt. Uitgangspunt hierbij waren de kaders vanuit het onherroepelijke bestemmingsplan en het vastgestelde beeldkwaliteitsplan en het in stand houden van de CEMT-III vaarwegklasse. Voor deze uitwerking is een beleidsmatige verkenning uitgevoerd naar de inpasbaarheid van een vaste brug in het brede provinciale en gemeentelijke beleid en in de ambities die er voor het gebied zijn. Daarbij is overleg gevoerd met omwonenden, belanghebbenden, omliggende bedrijven en watergebonden bedrijven aan de Oude Rijn over de consequenties van een vaste brug en is naar maatwerkoplossingen gezocht. Tevens is een technisch en ruimtelijk ontwerp voor een vaste brug inclusief bijbehorende kostenraming opgesteld.

Beleidsmatige verkenning

In de verkenning naar een vaste Steekterbrug met een doorvaarthoogte van 5,40 meter is contact gezocht weest met een groot aantal stakeholders zoals bewoners en bedrijven ten oosten van de Steekterbrug, Koninklijke Binnenvaart Nederland, Waterrecreatie Nederland, omliggende gemeenten, waterschap en woonbooteigenaren. Ook is onderzocht hoe deze wijziging naar een vaste brug past binnen het bredere provinciale en gemeentelijke beleid en binnen de ambities van de provincie Zuid-Holland.

- *Beroepsvaart / achterliggende bedrijven*
Koninklijke Binnenvaart Nederland heeft als belangenbehartiger voor alle sectoren in de binnenvaart zijn zorgen geuit over de beperkingen die een vaste brug op een doorvaarthoogte van 5.4 meter met zich meebrengt en heeft de provincie verzocht

zich te houden aan de in de richtlijn vaarwegen gestelde doorvaarthoogte van 6.6 meter voor CEMT-III klasse vaarwegen.

Uit de verkenning is gebleken dat het vaarwegtraject van de Oude Rijn ten oosten van de Steekterbrug een relatief rustig vaarwegtraject is. Er zijn wekelijks circa 13 brugopeningen voor de beroepsvaart. De beroepsvaart op dit vaarwegtraject is afkomstig van twee achterliggende bedrijven. Een bedrijf passeert de Steekterbrug respectievelijk 1 á 2 keer per werkdag en het andere bedrijf circa 20 keer per jaar.

De vaarweg is geclassificeerd als CEMT-III klasse en het doel is dat in stand te houden. Met het zetten van ballastwater kan een vaste Steekterbrug met een doorvaarthoogte van 5,4 meter gepasseerd worden door schepen uit de CEMT-III klasse. Het varen met ballastwater is echter voor vaste lading schepen uit de CEMT-III klasse zeer beperkt mogelijk. Dit heeft als gevolg dat voor één van de bedrijven achter de Steekterbrug bij verlaging van de doorvaarthoogte naar 5,4 meter een rendabele exploitatie van de bedrijfsvoering niet meer mogelijk lijkt te zijn. Hier lijkt een oplossing voor mogelijk, door het verlenen van een bedrijfsgebonden ontheffing voor het varen met CEMT-IV schepen. De gesprekken hierover met het bedrijf lopen in goede sfeer, maar zijn nog niet afgerond.

Mogelijkheden voor een bedrijfsverplaatsing zijn ook verkend. Daarbij is echter gebleken dat mogelijke alternatieve locaties bedrijfsvoering technisch niet wenselijk waren en dat een voorgestelde locatie niet paste binnen de provinciale richtlijnen voor veiligheid.

- *Recreatievaart*

De Oude Rijn ten oosten van de Steekterbrug tot aan de Grecht bij Woerden in het BRTN is opgenomen als BZM vaarweg: ontsluitingswater voor zeil- en motorboten. Een vaste Steekterbrug maakt de vaarweg voor zeilboten onaantrekkelijk (door de noodzaak de mast te strijken) of onmogelijk (bij het ontbreken van een strijkinstallatie). Vanuit de belangenbehartigers uit de recreatievaart wordt dan ook het verzoek uitgesproken te kiezen voor een beweegbare brug. Naar schatting liggen er 15 zeilschepen achter de Oude Rijn, verdeeld over een tweetal watersportverenigingen en particuliere ligplaatsen. Bij circa de helft van deze schepen is het mogelijk de mast te strijken. Een vaste brug met een doorvaarthoogte van 5,4 meter zal voor motorjachten geen belemmering opleveren.

- *Bewoners*

Bewoners rondom de brug hebben tijdens de persoonlijke contacten alsook tijdens de bewonersavonden in hoofdzaak aangegeven dat zij voorstander zijn van een vaste brug. Bewoners van woonboten welke in het oostelijke deel van de Oude Rijn zijn gevestigd zijn aangeschreven. Van hen zijn geen reacties ontvangen.

- *Provincie en gemeenten*

De binnen de provincie uitgevoerde beleidsmatige verkenning heeft, met uitzondering van de recreatieve belangen, geen belemmerende werking of raakvlakken op provinciale ambities of belangen van uit het ruimtelijk beleid.

Een vaarwegbesluit dient te worden genomen wanneer wordt afgeweken van de richtlijn vaarwegen die een doorvaarthoogte van 6,60 meter voorschrijft voor vaste bruggen in een CEMT III vaarweg.

De gemeenten hebben te kennen gegeven een voorkeur te hebben voor een beweegbare brug, maar tonen begrip voor het feit dat een vaste brug als alternatief wordt onderzocht. Voor de gemeente Alphen aan den Rijn is een vaste brug vanuit verkeerskundig opzicht bespreekbaar, waarbij aandacht is gevraagd voor nader onderzoek naar de effecten voor de recreatievaart en bedrijvigheid ten oosten van de Steekterbrug.

Voor de volledige beleidsmatige en omgevingsverkenning verwijzen wij u graag naar de bijlage bij dit Statenvoorstel.

Ontwerp

Het Statenvoorstel bevat een ontwerp dat tot op het niveau van een voorlopig ontwerp is uitgewerkt. Dit ontwerp is binnen de kaders van het vastgestelde bestemmingsplan én binnen de kaders van ruimtelijke kwaliteit van het beeldkwaliteitsplan uitgewerkt.

Het voorlopig ontwerp heeft de volgende kenmerken:

- Een vaste brug met een doorvaarthoogte van 5,40 meter;
- Een doorvaartwijdte van 28 meter. In het ontwerp van de vaste brug is geen kelderconstructie of tussensteunpunt meer nodig waardoor de doorvaartwijdte van 12 meter wordt vergroot naar 28 meter. Dit biedt een zogenaamd “krap profiel” doorvaart, net zoals op het oostelijk deel van de Oude Rijn;
- Een brugbreedte van 33,91 meter. Dit biedt ruimte aan het wegprofiel van de N207 van 2x2 rijstroken, opstelstroken voor de kruising met de Oranje Nassausingel, direct ten noorden van de brug, een fietspad en een voetpad. Bij aanleg van de gemeentelijke centrumring zijn de opstelstroken op de brug niet meer nodig, waardoor ruimte ontstaat voor 2x1 rijstroken van de centrumring;
- Op grond van participatie van bewoners, LTO en fietsersbond en een verzoek van de gemeenteraad van Alphen aan den Rijn is, in afwijking van het staande beleid, besloten het landbouwverkeer toe te laten op de N207 tussen de Oranje Nassausingel en de Limeslus. Hierdoor wordt het landbouwverkeer en het fietsverkeer gescheiden;
- Conform de wensen van de bewoners is het ontwerp ten aanzien van de parkeervoorzieningen van de Gouwestraat ten zuiden van de brug en de inpassing van de lus van het fietspad ten noordwesten van de brug ongewijzigd overgenomen in het voorliggende ontwerp.

Klimaat-effect en duurzaamheid

De vervanging van de Steekterbrug zal, als op zichzelf staand project, geen wijziging in de verkeersintensiteiten creëren. Er is geen toename van het verkeer en daarmee samenhangende uitstoot. De vervanging zal overeenkomstig het verkeersmodel slechts een zeer beperkte verschuiving van het verkeer veroorzaken, wat geen significante effecten op het klimaat zal opleveren.

Door de vervanging van de Steekterbrug door een vaste brug zijn er geen brugopeningen meer en daarmee zal er ook geen of minder sprake zijn van stilstaand verkeer voor de brug. Daarnaast verlangt een vaste brug geen bewegende delen die doormiddel van energie in werking dienen te worden gesteld. De plaatsing van een vaste brug heeft daarmee een positief effect op de doorstroming van het verkeer evenals het energieverbruik en de daarmee samenhangende uitstoot.

In het kader van circulariteit wordt nog nader bekeken of de bestaande fietstunnel aan de noordzijde van de Steekterbrug hergebruikt kan worden als nieuw geplande fietstunnel onder de Goudse Schouw. De huidige PLC installatie (automatisering) van de beweegbare brug wordt als reserve installatie opgeslagen om te hergebruiken bij andere beweegbare bruggen. De nieuwe brug wordt zodanig ontworpen dat metselwerk wanden hergebruikt kunnen worden wanneer een gemeentelijke centrumring wordt aangelegd. Ook de liggers van het dek van de nieuwe brug zijn ontworpen voor hergebruik.

CO₂ reductie is onderdeel van het ontwerpproces en zal tijdens de aanbestedingsprocedure worden meegenomen. Doelstelling voor de aanbesteding is een CO₂ reductie van minimaal 25 %.

Financiën en dekking

Bij uitvoeringsbesluit 6994 d.d. 20 december 2017 is door Provinciale Staten € 27,0 miljoen (excl. BTW) beschikbaar gesteld voor de vervanging en verbreding van de Steekterbrug. In het daaropvolgende Kaderbesluit 2019 (van juni 2018) is, vanwege een correctie op de projectmanagementkosten, € 26,7 miljoen als budget aangehouden.

Bij kaderbesluit 2020 (juni 2019) is als gevolg van prijspeilstijging t/m 2019 er € 3,4 miljoen en als gevolg van correctie op de opslagpercentages er € 0,4 miljoen aan het budget toegevoegd. Daarmee is totaal in het PZI 2021 – 2039 beschikbaar € 30,1 miljoen. (27,7 mln. PZH en 2,4 mln bijdrage gemeente Alphen aan den Rijn.)

Het beschikbare, nog resterende, budget Steekterbrug is middels een indexeringsberekening conform de GWW indexering geïndexeerd naar prijspeil 2022. De indexeringsberekening komt uit op € 6,53 mln. De dekking van het uit de indexeringsberekening voortgekomen bedrag zal bij de Kadernota 2024-2027 plaatsvinden en is voorzien in het PZI.

Beheer en onderhoud

Bij kaderbesluit Infrastructuur 2015 is in het PZI met ingang vanaf het jaar 2022 extra budget ter grootte van € 296.000 excl. BTW voor de toename van de beheer en onderhoudskosten voor een nieuwe (en bredere) beweegbare Steekterbrug opgenomen.

Het vervangen van de beweegbare Steekterbrug in een vaste kunstwerk heeft tot consequentie dat de beheer en onderhoudslasten lager worden en de jaarlijkse budgetbehoefte structureel verlaagd kan worden met € 290.000. Het voorstel is om een deel van deze besparing, te weten € 125.000 per jaar, te gebruiken als dekking voor de investeringskosten van de vaste brug.

Budgetbehoefte en dekking

Onderstaand schema toont voor een vaste als beweegbare Steekterbrug de budgetbehoefte én voorziene dekking dan wel dekkingstekort:

	Vaste brug (x € mln.)	Beweegbare brug (x € mln.)
Budgetbehoefte (exc. BTW)	40,95	55,64
Dekking (excl. BTW)		
AI in PZI opgenomen dekking	27,84	27,84
Bijdrage gemeente Alphen aan den Rijn	2,35	2,35
Nu beschikbare dekking	30,19	30,19
Indexering t/m 2022 (verwerking bij Kadernota 2024-2027)	6,53	6,53
Ten laste van besparing B&O	3,75	3,75
Totaal voorziene dekking	40,47	40,47
Dekkings tekort	-0,48	-15,17

Voorgesteld wordt om voor de indexering vanaf 2022 de werkwijzer Rijnlandroute toe te passen en bij de aanbesteding de correcte indexering, jaarlijks achteraf te berekenen en te corrigeren.

Juridische aspecten

De Oude Rijn is vanuit het Rijn-Schiekanaal tot voorbij Zwammerdam een CEMT III/ IV vaarweg zonder vaste kunstwerken. Ten zuiden van Zwammerdam, bij loswal Kerkweg, gaat de Oude Rijn over in een CEMT I vaarweg. Komende vanuit de Steekterbrug beperkt de Rijnbrug de vaarweg met zijn doorvaartbreedte van 5,6 meter. De Steekterbrug zelf heeft een doorvaartbreedte van 11,5 meter. In Woerden wordt de vaarweg zeer beperkt door de Burgemeester H.H.C. Vosbrug, een vaste brug met een hoogte van slechts 1,7 meter. Net ten westen van de Steekterbrug kruist de Oude Rijn het Aarkanaal en de Gouwe. De Oude Rijn is een ontsluitingsroute voor staande masten (recreatievaart) op grond van het Basis Recreatie Toervaartnet (BRTN) tussen Alphen aan den Rijn en Woerden.

De Richtlijn Vaarwegen van Rijkswaterstaat schrijft voor dat op een CEMT-III klasse vaarweg bruggen een minimale doorvaarthoogte dienen te hebben van 6,6 meter. In de

eerdere verkenning naar mogelijke alternatieven, is naar voren gekomen dat een vaste brug van 6,6 meter niet inpasbaar is in de omgeving. De provinciale vaarwegbeheerders hebben zich gebonden aan de Richtlijnen Vaarwegen.

Provinciale Staten zijn bevoegd om bij besluitvorming over haar vaarwegen af te wijken van de Richtlijn Vaarwegen van Rijkwaterstaat. Het is van belang dat een afwijking goed gemotiveerd en gedocumenteerd wordt.

Proces

Nadat Provinciale Staten besluiten over de start van de realisatiefase met de vaste brug als te hanteren variant zal het Voorlopig ontwerp worden uitgewerkt tot Definitief ontwerp en vervolgens tot Uitvoeringsontwerp met bijbehorend realisatiecontract. De aanbestedingsprocedure kan eind 2023 worden opgestart waarbij de gunning van de opdracht begin 2024 is voorzien. Realisatie van een nieuwe vaste Steekterbrug zou dan plaats kunnen vinden vanaf de zomer van 2024 tot aan het najaar van 2025.

Steekterbrug tot 5 jaar langer in gebruik

De Dienst Beheer Infrastructuur van de provincie Zuid-Holland heeft een uitgebreide technische inspectie laten uitvoeren. Daarin is onderzocht wat er nodig is om de huidige Steekterbrug op veilige wijze langer in gebruik te houden. Bij dit onderzoek van november 2021 is uitgegaan van een maximale instandhouding van de bestaande brug van 5 jaar. Het onderzoek heeft zich daarvoor gericht op machineveiligheid, elektrotechnische installaties en de veiligheid van civiele- en staalconstructies.

Geconcludeerd is dat de Steekterbrug op veilige wijze langer in gebruik kan worden gehouden door het uitvoeren van een serie kleinschalige maatregelen en periodieke inspecties, naast het reguliere onderhoudswerk.

Participatie

In het proces rond de beleidsmatige verkenning naar een vaste Steekterbrug en bij het opstellen van het technisch ontwerp voor een vaste Steekterbrug zijn regionale stakeholders, maatschappelijke organisaties, inwoners en bedrijven betrokken.

Voor bewoners woonachtig rondom de bestaande Steekterbrug zijn digitale en fysieke bijeenkomsten georganiseerd. Er is een inventarisatie uitgevoerd naar eigenaren van woonboten en zeilschepen. Deze eigenaren zijn aangeschreven dat er een verkenning loopt voor een vaste Steekterbrug met een doorvaarthoogte van 5,40 meter. Tevens is aan de eigenaren gevraagd de eventuele gevolgen van een vaste brug kenbaar te maken.

Overleg over een vaste brug heeft tevens plaatsgevonden met omliggende gemeenten, het waterschap de Stichtse Rijnlanden en het Hoogheemraadschap van Rijnland, vereniging Nieuwkoopse Plassen, Koninklijke Binnenvaart Nederland en watergebonden bedrijven ten oosten van de Steekterbrug.

Alle partijen is gemeld wanneer besluitvorming over de Steekterbrug wordt voorgelegd aan Provinciale Staten.

Procedure

Voorafgaande besluitvorming

Provinciale Staten hebben op 20 december 2017 middels Statenbesluit 6994 ingestemd met het vervangen van de Steekterbrug en opgedragen tot de realisatiefase voor de vervanging van een beweegbare brug.

In het Statenbesluit 6994 is door u besloten:

1. Tot aanvang van de realisatiefase ("uitvoeringsbesluit") van het Project Steekterbrug;
2. Bij realisatie het ontwerp Steekterbrug met stalverplaatsing te hanteren als voorkeursvariant;
3. De provinciale bijdrage aan het projectbudget in het PZI te verhogen met € 853.700 (te verwerken in het Kaderbesluit Infrastructuur 2015 en het PZI).

Aan Provinciale Staten wordt een nieuw uitvoeringsbesluit voorgelegd. Dit nieuwe besluit betreft een besluit voor een vaste brug waarbij u tevens wordt gevraagd in te stemmen met het verhogen van de provinciale bijdrage. Wij vragen u tevens het voorgaande besluit 6994 van 20 december 2017 in te trekken.

Ontwerp-Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 11 oktober 2022, met het besluitnummer PZH-2022-815494277;

Gelet op Artikel 143, lid 2 van de Provinciewet;

Gelet op Artikel 2.2.1 Regeling projecten Zuid-Holland;

Besluiten:

1. In te trekken het besluit 6994 d.d. 20 december 2017 betreffende de vernieuwing van de Steekterbrug te Alphen aan den Rijn;
2. In te stemmen met de aanvang van de realisatiefase ("uitvoeringsbesluit") van het Project Steekterbrug;
3. In te stemmen dat bij realisatie van het Project Steekterbrug het ontwerp Steekterbrug als vaste brug wordt gehanteerd als variant;
4. In te stemmen met het verhogen van de provinciale bijdrage aan het projectbudget in het PZI met € 10.760.000,- (te verwerken in de Kadernota 2024 - 2027 en het PZI).
5. Het totale budget van € 40,95 mln. vrij te geven voor de realisatie van het project Steekterbrug.

Den Haag, 14 december 2022

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

griffier,

B.S.M. Sepers

voorzitter,

drs. J. Smit

Bijlagen:

- Overzichtstekening N207
- VO tekening – overzicht
- Beleidsmatige verkenning

Den Haag, 11 oktober 2022

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

waarnemend secretaris,

ir. J.C. van Ginkel MCM

voorzitter,

drs. J. Smit